

Innhold

Forord	11
Innledning	12
Bakgrunn og behov for boken.....	13
Bokens formål.....	15
Begrepsavklaringer	15
Pedagogikk.....	15
Arbeidslivet.....	16
Oppbygning	18
DEL 1	
HVA ER PEDAGOGIKK, OG HVORFOR PEDAGOGIKK I ARBEIDSLIVET?	19
Kapittel 1	
Kunnskapssamfunnet legger premisser for pedagogisk arbeid	21
Kunnskapssamfunnet	22
Kompetanse	23
Fremtidens kompetansebehov.....	24
Livslang læring	25
Kritiske perspektiver på kompetanse og livslang læring.....	27
Kapittel 2	
Pedagogikk	29
Hva er pedagogikk?.....	30
Definisjoner av pedagogikk.....	32
Definisjon av pedagogikk i arbeidslivet.....	35
Kapittel 3	
Pedagogikk i arbeidslivet	36
Modell for pedagogisk arbeid	37

Institusjoner i arbeidslivet.....	38
Rammebetingelser i arbeidslivet.....	38
Pedagogiske aktører i arbeidslivet	42
Pedagogen.....	43
Pedagogen som aktør i arbeidslivet	51
Deltakere i pedagogisk arbeid: voksenlæring.....	52
Praksisformer i arbeidslivet	54
Ledelse	54
Arbeidsområder.....	56
Modellen for pedagogisk arbeid i arbeidslivet	59

DEL 2

HVORDAN ANVENDE PEDAGOGIKK I ARBEIDSLIVET?	63
---	----

Kapittel 4

Læring	67
Læringsbegrepet.....	68
Læring på individnivå.....	69
Læring på teamnivå.....	72
Læring på organisasjonsnivå.....	74
Læringsteorier	77
Behavioristisk teori.....	77
Kognitiv teori	82
Sosial-kognitiv teori	86
Sosiokulturelt perspektiv.....	92
Hindringer for læring i arbeidslivet.....	99
Metoder og verktøy.....	101
Case og oppgaver	107

Kapittel 5

Motivasjon	110
Motivasjonsbegrepet	111
Indre, prososial og ytre motivasjon.....	112
Indre motivasjon.....	113
Prososial motivasjon.....	115
Ytre motivasjon.....	117
Mestringsforventning.....	118
Tidligere erfaringer med lignende oppgaver.....	119

Vikarierende erfaring.....	120
Verbal overtalelse	120
Fysiologiske reaksjoner.....	121
Attribusjon	123
Organisatoriske rammer og motivasjon.....	125
Hygienefaktorer og motivasjonsfaktorer.....	126
Jobbkarakteristikkmodellen for å legge til rette for indre motiverte ansatte.....	126
Jobbkraftressursmodellen	128
Motivasjon for endring.....	129
Metoder og verktøy.....	131
Flytsonen	131
Resiprositetssirkler	133
TARGET	134
Motivasjon for læring.....	135
Innsjekk og utsjekk.....	135
Case og oppgaver	136

Kapittel 6

Didaktikk	139
Didaktikk og pedagogikk.....	140
Danningsteoretisk didaktikk og eksemplarisk undervisning.....	141
Den didaktiske trekanten	142
Den didaktiske relasjonsmodellen	145
Formål og mål	145
Innhold	146
Deltakere / menneskelige forutsetninger	147
Arbeidsmåter.....	147
Rammefaktorer	148
Evaluering.....	148
Digital didaktikk og e-læring	150
Synkron og asynkron undervisning.....	151
Mikrolæring.....	151
Spillfisering (Gamification) / spillpedagogikk	152
Formidling og presentasjonsteknikk	153
Trigger / The hook	155
Innhold	156
Oppsummering, involvering.....	157

Metoder og verktøy	157
Didaktisk analyse	157
Design thinking	159
MAKVIS(E)	162
Materiell: Læringsduker og arbeidshefter	164
POINT-modellen	168
Elevator-pitch (heispitch)	169
Case og oppgaver	170

Kapittel 7

Veiledning	173
Veiledning, mentoring og coaching	174
Hva er veiledning?	177
I spenningsfeltet mellom styring og støtte	177
Sentrale prinsipper i veiledningen	178
Pedagogen som veileder	182
Metoder og verktøy	184
Veiledningsnotat/veiledningsgrunnlag	184
PALLET-strukturen	185
SØT-modellen	186
Gode spørsmål	186
Motiverende intervju	188
Samtaleteknikker	192
Mentorordninger	195
Handlings- og refleksjonsmodellen	196
Case og oppgaver	197

Kapittel 8

Læringsmiljø	200
Arbeidsmiljø	201
Psykososialt arbeidsmiljø	201
Læringsmiljø	203
Grupper og team	204
Gruppedynamikk	205
Læring i team	207
Kommunikasjon og kommunikativ kompetanse	208
Dialog	210
Positiv psykologi	212

Hva kan hemme gode læringsmiljø i arbeidslivet?	214
Gruppetenkning og konformitet	214
Konflikt og motstand	215
Metoder og verktøy	217
Appreciative Inquiry	217
What went well-øvelsen	220
Styrker og overslag	220
Edmondsons rammeverk for konflikthåndtering	222
Teambygging	223
Kreative gruppeprosesser	224
Case og oppgaver	225

Kapittel 9

Møte med pedagoger i arbeidslivet og avsluttende betraktninger ..	228
3 kjappe med pedagoger i arbeidslivet	229
Oppsummering: Hva, hvem og hvor?	234
Avsluttende betraktninger	235
Hva er pedagogikk i en arbeidslivskontekst, og hvorfor er pedagogikk relevant i arbeidslivet?	236
Hvordan anvende pedagogiske fenomener i arbeidslivet?	237
Hvilke muligheter og utfordringer finnes for pedagogikken og pedagogen i fremtidens arbeidsmarked?	239
Du som pedagog blir en nøkkelperson i fremtidens arbeidsliv	243
Anbefalinger til fremtidige arbeidslivspedagoger	244
Referanser	246